

T.C.
KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu

Ek-1

KARAR

Toplantı Tarihi ve No : 26.12.2024 - 495
Karar Tarihi ve No : 26.12.2024 - 9327

61.00.418
Toplantı Yeri
TRABZON

Trabzon ili, Ortahisar ilçesi, Sürdürülebilir Koruma, Kontrollü Kullanım ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı içinde kalan, Boztepe mahallesi, mülkiyeti Hacıhakkıbabı Vakfına ait, 504 ada, 2 parselde yer alan Ahi Evren Camisi ve Ahi Evren Türbesi; mülkiyeti Trabzon Büyükşehir Belediyesine ait, 504 ada, 2-7 parsellerde yer alan Ahi Evren Hazinesi; Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunun 04.09.1985 tarih ve 1426 sayılı kararı ile tescilen, Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 31.12.2020 tarih 6183 sayılı kararıyla korunma alanı revize edilen. Tescilli Ahi Evren Camii, Ahi Evren Türbesi ve Ahi Evren Hazinesine ilişkin; Türbe ve Hazirenin koruma grubunun TUES çalışmaları kapsamında belirlenmesi ve tescil fişinin güncellenmesi, Ahi Evren Camisindeki izinsiz uygulamaların ve korunma alanı içerisinde kalan 504 ada, 7 parselde yer alan izinsiz yeni yapılanma konularına yönelik Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün 19.12.2024 tarih ve 3123196 sayılı uzman raporu, Trabzon Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 23.03.1994 tarih ve 333 sayılı, 05.05.1994 tarih ve 1975 sayılı, Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 03.05.2013 tarih ve 1174 sayılı, 16.04.2014 tarih ve 1731 sayılı, 28.04.2015 tarih ve 2309 sayılı, 31.03.2017 tarih ve 3430 sayılı, 26.04.2017 tarih ve 3457 sayılı, 24.05.2017 tarih ve 3505 sayılı, 25.10.2021 tarih ve 6693 sayılı, 25.09.2024 tarih ve 8968 sayılı kararları okundu, ekleri ve dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

Trabzon ili, Ortahisar ilçesi, Sürdürülebilir Koruma, Kontrollü Kullanım ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı içinde kalan Boztepe mahallesi, kültür varlığı olarak tescilli mülkiyeti Hacıhakkıbabı Vakfına ait, 504 ada, 2 parselde yer alan Ahi Evren Türbesi ve mülkiyeti Trabzon Büyükşehir Belediyesine ait, 504 ada, 2-7 parsellerde yer alan Ahi Evren Hazinesinin koruma grubunun I (bir) olarak belirlenmesine,

Ekteki güncellenen tescil fişlerinin uygun olduğuna,

Boztepe mahallesi, mülkiyeti Hacıhakkıbabı Vakfına ait, 504 ada, 2 parselde yer alan, kültür varlığı olarak tescilli Ahi Evren Camisinde yapılan izinsiz uygulamaların (giriş kapısının üzerindeki tente) ve korunma alanı içerisinde kalan 504 ada, 7 parselde yer alan izinsiz yeni yapılanmanın ilgili kurumlar denetiminde can ve mal güvenliği tedbirleri alınarak 3 ay süre içerisinde kaldırılmasına; kaldırıldığına dair bilgi ve belgelerin ilgili kurumlarca Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine; Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararı doğrultusunda ilgili idaresince hazırlanacak, tescilli Ahi Evren Cami, Türbe ve Hazinesinin rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine, ayrıca hazire olarak tescillenen alanda bulunan işlemeli ve yazılı mezar taşlarının büyük bir bölümünün etrafa dağılmış olduğu anlaşıldığından ilgili idaresince alandaki mezar taşlarının korunması ve kayıt altına alınmasına ilişkin hazırlanacak bilimsel raporun Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kuruluna iletilmesine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ		ANIT	ENVANTER	Ek-2		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO:			
İLİ: TRABZON	İLÇESİ: ORTAHİSAR	MAHALLE VEYA KÖYÜ: BOZTEPE MAHALLESİ	KORUMA DERECESİ	I.Grup Yapı	X		
SOKAK VE KAPI NO: -	KADASTRO	Pafta: Ada: Parsel: 504 2		II.Grup Yapı			
ADI: AHİ EVREN TÜRBESİ	YAPTIRAN: -	YAPAN: -	MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı Dönemi				
	YAPIM TARİHİ: 20 yy	KİTABE: -	VAKFIYE: -				
GENEL TANIM: Ahi Evren Camii içerisinde, Caminin sol tarafında, dikdörtgen planlıdır.							
KORUMA DURUMU: A İYİ TAŞIYICI A DIŞ YAPI A ÜST YAPI A İÇ YAPI A SÜSLEME A RUTUBET A YOK B ORTA B B B B ELAMANI B B İZİ VAR C FENA C C C C C C C ÖNEMLİ							
GÖZLEMLER:							
BUGÜNKÜ SAHİBİ: HACİHAKKI BABA VAKFI	BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:		TEKNİK BİLGİLER	SU X	ELEKTRİK X	ISITMA X	KANALİZASYON X
YAPILAN ONARIMLAR:			ORJİNAL KULLANIMI: TÜRBE				
Caminin kuzey bölümünün yarısından çoğunu kaplayan 6.20 x 7.80 metrelik dikdörtgen planlı bir yapıdır. Türbenin kuzey tarafında sivri kemerli iki pencere ve sivri kemer altında lentolu bir giriş kapsısı bulunur. Doğu cephesinde aynı biçimde olan iki pencere vardır. Türbenin içerisinde ortada yeşil bezle örtülü 4 sanduka bulunmaktadır. Türbenin kuzeyinde bahçe duvarlarıyla çevrili iç avlu bulunmaktadır ve girişler bu avludan sağlanmaktadır. Farklı kotlarda bulunun iki avlu daha mevcuttur, bunlardan biri türbenin solunda kalan mezarların bulunduğu alan bir diğeri ise en alt kotta bulunan projeleri onaylı ek binanın (abdesthane, imam odası, çay ocağı) bulunduğu alandır. Güney cephesinde yeni ve eski mezarların bulunduğu mezarlık ve yeşil alan, doğu cephesinde ise yol ve yeni yapılar mevcuttur.			BUGÜNKÜ KULLANIMI: TÜRBE				
			ÖNERİLEN KULLANIMI: TÜRBE				
			HAZIRLAYANLAR: Aleyna MUTLU Nilay Bozali Tuğba Hacısalıhoğlu Yücel KUM Mimar Mimar Mimar Sanat Tarihçisi				
			KONTROL EDEN: Yücel KUM Koruma Bölge Kurulu Müdür V.				
			KURUL ONAYI: YÜCEL KUM Koruma Bölge Kurulu Müdür V.				
EKLER:							
RAPOR			*				
FOTOĞRAF			*				
RÖLEVE PROJESİ			*				
HARİTA			*				
KİTABE			-				
			***Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunun 04.09.1985 tarih ve 1426 sayılı kararıyla tescil edilmiştir				
			REVİZYON: Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.12.2024 tarih ve 9327 sayılı kararı ile revize edilmiştir.				

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	ANIT	ENVANTER	Ek-2		
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ		HARİTA NO:			
İLİ: TRABZON	İLÇESİ: ORTAHİSAR	MAHALLE VEYA KÖYÜ: BOZTEPE MAHALLESİ	KORUMA DERECESİ	I.Grup Yapı X		
SOKAK VE KAPI NO: -	KADASTRO	Pafta: Ada: Parsel: 504 2-7	II.Grup Yapı			
ADI: AHİ EVREN HAZİRESİ	YAPTIRAN: -	YAPAN: -	MİMARİ ÇAĞI: Osmanlı Dönemi			
	YAPIM TARİHİ: 19. yy	KİTABE: VAR	VAKFIYE: -			
GENEL TANIM: Ahi Evren Camiisinin güneyinde bulunan hazire						
KORUMA DURUMU: A İYİ TAŞIYICI A DIŞ YAPI A ÜST YAPI A İÇ YAPI A SÜSLEME A RUTUBET A YOK B ORTA B B B B ELAMANI B B İZİ VAR C FENA C C C C C C ÖNEMLİ						
GÖZLEMLER:						
BUGÜNKÜ SAHİBİ: TRABZON BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	BAKIMINDAN SORUMLU OLAN:	TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	KANALİZASYON
YAPILAN ONARIMLAR:		ORJİNAL KULLANIMI: MEZAR				
Âhî Evren Dede Camii ve Türbesi, günümüzde aynı avlu içerisinde yer almaktadır. Etrafı ise eğimli bir biçimde ilerleyen asimetrik planlı haziredir. Hazirede bulunan Osmanlı dönemi mezar taşlarının tarih aralığı yaklaşık olarak 19 yy başları ile sonları arasında değişmektedir. Yeni dokulu mezarlarında bulunduğu alanda dağınık halde ve atıl olan şahideler de yer almaktadır. Âhî Evren Dede Camii ve Türbesi haziresinde bulunan mezar taşları, yapıldığı döneme dair önemli bilgiler vermekle beraber döneminin mimari özelliklerini (barok, rokoko, ampir vb üsluplar) yansıtmaları açısından önem arz etmektedir. Söz konusu alan üzerinde farklı özelliklere sahip mezar başlıkları ve çevre duvarları olan mezarlar bulunmaktadır. Bu başlıklar, Osmanlı döneminde Trabzon ve çevresinde valilik, paşalık gibi devlet görevi yapmış şahsiyetler, din adamları ile hatırı sayılır kişiler, eş ve çocuklarına aittir. Mezar başlıklarında yer alan kitabeler, Osmanlı Türkçesi yazı türlerinden "sülüs", "talik" ve "nestalik" tarzında yazılmış dönemin ünlü şairlerinin, ölümü ve ayrılığı anlatan metinleri yer almaktadır. Bu mezar örneklerinin bazıları ayrıntılı bir şekilde aşağıda tanımlanmaktadır.		BUGÜNKÜ KULLANIMI: MEZAR				
		ÖNERİLEN KULLANIMI: MEZAR				
		HAZIRLAYANLAR: 19.12.2024				
		Aleyna MUTLU Nilay Bozali Tuğba Hacısalıhoğlu Yücel KUM Mimar Mimar Mimar Sanat Tarihçisi				
		KONTROL EDEN: 19.12.2024				
		Yücel KUM Koruma Bölge Kurulu Müdür V.				
		KURUL ONAYI:				
		ASLI GİBİDİR YÜCEL KUM Koruma Bölge Kurulu Müdür V.				
EKLER:		***Taşınmaz Kültür ve Tabiat Varlıkları Yüksek Kurulunun 04.09.1985 tarih ve 1426 sayılı kararıyla tescil edilmiştir				
RAPOR		REVİZYON: Trabzon Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 26.12.2024 tarih ve 9327 sayılı kararı ile revize edilmiştir.				
FOTOĞRAF						
RÖLEVE PROJESİ						
HARİTA						
KİTABE						